

udredningen angaaer, har jo ethvert Amtsraad ogsaa to Afsendinge fra Kjøbstæderne i sin Midte, hvergang en Sag af den Art, kommer paa Bane, og som bekendt ere jo Afsendingene fra Landdistricterne meget talrigere i disse Amtsraad end i Kjøbenhavns; men jeg har ikke hørt nogen som helst Klage derover, eller over at Kjøbstæderne have anseet sig for at være for ringe repræsenterede ved to Afsendinge i disse Sager. Jeg troer derfor virkelig ikke, at det er begrundet, naar man siger, at man, ved at gaae denne Vej, som her er foreslaaet, ikke giver Enhver sin Ret; jeg troer, at dette Udtryk ikke er paa sit Sted, fordi jeg er overbevist om, at Kjøbstæderne med en saadan Repræsentation saagodt som altid ville, faae deres Ret.

Naar den ærede Rigsdagsmand forøvrigt har foreslaaet at lade det forblive med Hensyn til Amtsraadet paa Bornholm saaledes, som det er, har han dog fraveget sin egen Regel, idet han har foreslaaet, at Provsten skulde udtræde af Amtsraadet paa Bornholm. Derved har han, saa forekommer det mig, forrykket det hele Standpunct, som han efter sin Udtalelse har skillet sig paa. Hvis han vilde have, at Forholdet med Hensyn til Bornholm skulde være blevet uforandret, skulde han ikke have indladt sig paa at foreslaae, at Provsten skulde udtræde. Derved har han givet sig blot og givet Andre Ret til at sige, at han nok vil tage, hvad han anseer for Fremskridt i en enkelt Retning, men at han derimod, hvad Forholdet mellem Stædernes og Landets Repræsentationer angaaer, flyder sig ind under: at Alt skal blive uforandret. Med Hensyn til det Spørgsmaal, han har reist om, hvorvidt det, der er foreslaaet af Udvalget, skulde være et Tilbagekridt, da kan jeg paa ingen Maade indrømme det. Det forekommer mig at være et ikke saa ganske lidet Fremskridt, idet Bornholmerne herved ville faae den Ret, at den større Halvdeel af Bladserne nu kan besættes med Mænd, der ikke eie 4 Edr. Hartkorn. Det forekommer mig at være et saa stort Fremskridt, at man ligeover derfor ikke kan siges at gøre sig skyldig i et Tilbagekridt, fordi man siger, at den mindre Deel skal være Eier af et større Quantum Hartkorn. Det er

jo ogsaa Tilfældet med Hensyn til Dernes øvrige Amtsraad, at der hidtil ikke har kunnet vælges Nogen, uden at han eiede 4 Edr. Hartkorn eller besad som Fæster 5 Edr. Hartkorn. Nu veed jeg nok, at han vil gøre opmærksom paa, at der har været en Sædegaardseiervalgklasse, men at det har der ikke været paa Bornholm; men Bornholm har dog ikke været stillet anderledes, end at det ikke har havt nogen Sædegaardseiervalgklasse, uden fordi der ingen Sædegaardseiere vare. Hadde der været blot 2 eller 3 Sædegaardseiere, vilde de have dannet en Klasse; dette er saaledes Tilfældet i Kjøbenhavns Amt, hvor 3 Sædegaardseiere stadigt have valgt hinanden verelviis til at tage Sæde i Amtsraadet for deres Bedkommende. Det er kun den Omstændighed, der har gjort det anderledes, paa Bornholm, at der ikke har været det Slags Eiendomme. Jeg kan derfor ikke see, at der er nogen Grund for Thinget til at forandre Noget i det foreliggende Forslag. En anden Sag er det, at Udvalget mellem 2den og 3die Behandling vil tage under Overveelse, hvorvidt der er Anledning til at gjøre saadanne Ændringer i Lovforslaget efter de Udtalelser, som her ere fætte, forsaavidt Udvalget maatte finde, at der var Grund til Ændringer, men jeg troer ikke, at man, saaledes som Forslaget for Diebliffet er affattet, skal vedtage det. Jeg kan saaledes ikke see, hvilken Forskiel der skal ligge i Ordene „fremdeles“ og „indtil videre“. Jeg magter ikke at see nogen Forskiel. Den ærede Forslagsstiller meente, at „indtil videre“ skulde antyde, at Beboerne, naar de engang kom til en anden Mening end den, de nu have, om Hensigtsmæssigheden af Forandringer, vilde lettere kunne faae en saadan Forandring iværksat, naar disse Ord staae der; men, naar Forslaget engang er vedtaget her, behøves der jo dog en ny Lov til at forandre, hvad der er vedtaget, og dette er lige nødvendigt, hvad enten der staaer „fremdeles“ eller „indtil videre“. Jeg kan aldeles ikke see, at det ene af disse Ord skulde mere lette en Forandring end det andet, saa at der kunde være nogen Grund til den omtalte Forandring. I alt Fald vil det ingen Indskydelse kunne have med Hensyn til, om man skal antage Lovforslaget eller ikke.